

SKAPERGLEDENS MULIGHETER

*Kunst- og håndverklæreres forståelse
og koblinger mot folkehelse og livsmestring*

Skapergledens muligheter

- Kunst- og håndverkslæreres forståelse og koblinger mot folkehelse og livsmestring

Emma Blomberg

Master i estetiske fag, studieretning Fagdidaktikk: kunst og design.

Institutt for estetiske fag,

Fakultet for teknologi, kunst og design

OsloMet- storbyuniversitetet 2020

<https://oda.hioa.no/nb/>

Kandidatnummer: 13

Takk til ...

... mine utrolig smarte og flinke veiledere Eva Lutnæs og Jorid Vittersø, dere har vært så tålmodige og støttende og hjulpet meg å komme meg videre i mitt arbeid.

... deg Kalle, uten deg hadde det aldri gått. Du er best.

... Kaja for korrektur og språkvask.
Leseropplevelsen ville vært helt annerledes uten deg.

... mine fire informanter som så modig stilte opp på intervju.

Sammendrag

Begrepet *skaperglede* aktualiseres i anledning at opplæringsloven og LK20 skal knyttes tettere sammen. Formålet med denne masteroppgaven er å understreke betydningen av skapende arbeid for mennesket. Avhandlingen tar for seg to ulike temaer innen samme område, og har derfor to problemstillinger: 1) ***Hvordan forstår lærere skaperglede i kunst og håndverk?*** 2) ***Hvordan kan skaperglede i faget kunst og håndverk spille en sentral rolle for det tverrfaglige tema folkehelse og livsmestring?***

Empiri har blitt til gjennom kvalitative intervjuer med fire lærere i kunst og håndverk på ungdomstrinnet. I en hermeneutisk forståelsestradisjon fortolkes informantenes opplevelse av skaperglede. I fortolkningen av *begrepet* skaperglede har jeg studert hvordan det beskrives i dokumenter fra Utdanningsdirektoratet og Kunnskapsdepartementet. *Fenomenet* skaperglede er hovedsakelig tolket gjennom Csikszentmihaly's teori om flow, men også gjennom estetisk filosofi og fagdidaktiske tekster som omhandler opplevelser og erfaringer. I spørsmålet om hvordan skaperglede kan være relevant for folkehelse og livsmestring har forskning om helse i skapende arbeid vært viktig. Teksten *I Homo Fabers verden - Om mål og mening av Øverenget* har bidratt til interessante perspektiv i drøftingen om mål og mening med skapende arbeid. Mitt praktisk-estetiske bidrag fungerer som en kommentar til undersøkelsen, der jeg setter lys på min egen skaperglede i en maleprosess.

Hovedkonklusjonene viser at informantene har ulike forståelser av *begrepet* og *fenomenet* skaperglede. For å gi rom til skapergleden må oppgavene i undervisningen være mer åpne slik at elevene er aktive i sin læring. Skapergleden bør ikke havne i en diskusjon om å være et av ytterpunktene «kos eller faglighet», skapergleden er mellomveien. Gleden ved å skape får eleven gjennom kunnskap, progresjon, engasjement og utforskning. Gjennom å tilrettelegge for flow, og at elevene kan være med og definere sine egne mål, kan kunst og håndverk spille en sentral rolle for folkehelse og livsmestring.

Summary

The 'joy of creating' is a concept increasingly relevant to general education as the Education act and the the new Norwegian subject curriculums (LK20) are to be approached in a more integrative manner. The objective of this study is to illustrate the importance of creative activities. Within this research area, this dissertation addresses two different themes guided by the following research questions: 1) ***How do Art and Crafts teachers understand 'joy of creating'?*** 2) ***In what ways can 'joy of creating' play a role in the interdisciplinary field of Health and Life Skills?***

The empirical data presented in this thesis is derived from qualitative interviews with four Art and Crafts teachers working at lower secondary school. My interpretation and analysis of joy of creating is based on how the *concept* is described in official documents issued by the The Norwegian Directorate for Education and Training and the Ministry of Education and Research. I draw on Csikszentmihaly' flow theory, aesthetic philosophy and subject relevant didactic text to interpret creative joy as a *phenomenon*. In addition, I have used studies on health in relation to creative work to answer the research questions on how joy of creating can be made relevant for Health and Life Skills. In particular, the text *I Homo Fabers Verden – Om mål og mening* has contributed essential perspectives to my analysis of aim and meaning in creative activities. As a complementary to the thesis I have explored my own joy of creating in the process of painting pictures.

The main conclusions of the thesis show that the informants demonstrate different understandings of joy of creating as a concept and phenomenon. To enable joy of creating, assignments need to be flexible to allow students to be active in their own learning. As such, joy of creating should be approached as something in between 'just for fun' and 'training skills' that students can obtain through knowledge, progression, engagement and exploration. By facilitating for flow and by allowing students to participate and define their own objectives, the study argues that Art and Crafts can play a central role in the interdisciplinary field of Health and Life Skill related topics.